Document finalizat
Cod ECLI ECLI:RO:CABUC:2019:185.000264
Dosar nr. 590/2/2019

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECŢIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ŞI FISCAL

SENTINŢA CIVILĂ NR. 264
Şedinţa publică din data de 13.06.2019
Curtea constituită din:
Preşedinte: Paraschiva-Nina Gogescu
Grefier: Daniela Onofrei

Pe rol se află judecarea cauzei de contencios administrativ şi fiscal formulată de reclamantul **CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII,** în contradictoriu cu pârâtul **MEŞTERIUC VASILE,** având ca obiect „constatarea calităţii de lucrător/colaborator al securităţii".

Instanţa a reţinut cauza spre soluţionare în şedinţa publică din data de 22.05.2019, datele fiind consemnate în încheierea de şedinţă de la acel termen la care curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunţarea pentru datele de 05.06.2019 şi 13.06.2019.

CURTEA,

Deliberând asupra cauzei în contencios administrativ de faţă, reţine următoarele:

Prin cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul acestei instanţei la data de 31.01.2019, reclamantul Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii a solicitat instanţei ca prin hotărârea pe care o va pronunţa, să aprecieze asupra calităţii de colaborator al Securităţii în ceea ce îl priveşte pe domnul Meşteriuc Vasile.

În fapt, domnul Meşteriuc Vasile ocupă funcţia de membru în cadrul Consiliului Local Pătrăuţi, judeţul Suceava. conform prevederilor art. 3 lit. g), coroborat cu art. 5 alin. 1 teza II din Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 293/2008.

Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii verifică din oficiu, sub aspectul constatării calităţii de lucrător al Securităţii sau de colaborator al acesteia, persoanele care au candidat, au fost alese sau numite în demnităţile ori în funcţiile prevăzute la art. 3 lit. b) - h) .

Aşa cum rezultă şi din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/I/1412/19.10.2018, domnul Meşteriuc Vasile, electrician la I.P.I. Străduinţa, a fost recrutat în calitate de colaborator de către I.J. Suceava - Securitate, Serviciul II, la data de 27.08.1982, „în vederea asigurării cu reţeaua informativă corespunzătoare a numitului M.C., mecanic în cadrul I.P.I. <Străduinţa>, lucrat prin D.U.I. <Harachiri> pentru intenţii de evaziune şi penetrarea dispozitivelor de securitate şi gardă, cât şi supravegherea informativă a celorlalţi mecanici şi

electricieni din acest sector." A semnat Angajamentul, olograf, cu numele real, atribuindu-i-se numele conspirativ „Cezărel" (1982-1989).

În concluzie, a solicitat instanţei să aprecieze asupra calităţii de colaborator al Securităţii în ceea ce îl priveşte pe domnul Meşteriuc Vasile, analizând relevanţa, în lumina prevederilor art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 293/2008, a materialelor reţinute în Nota de Constatare nr. DI/I/1412/19.10.2018. Astfel, pentru colaborarea prin furnizare de informaţii trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiţii:

Informaţiile furnizate Securităţii să se refere la activităţi sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

Se reţine, astfel, Notele informative datate: 27.08.1982, 12.09.1982, 29.09.1982 (înregistrată cu nr. 18761/004), 29.09.1982 (înregistrată cu nr. 18761/005) şi 24.01.1983 (înregistrată cu nr. 18761/006), furnizate de pârât cu numele conspirativ „Cezărel" şi identificate în dosarul personal al pârâtului, respectiv nr. R 1974, referitoare la persoane care aveau intenţii de a pleca ilegal şi definitiv din ţară, ascultau posturi de radio interzise şi elogiau nivelul de viaţă din ţările capitaliste:

„Sursa vă informează că îl cunoaşte pe numitul I.O. de circa 5 ani, timp în care i-a cunoscut activitatea acestuia profesională şi extra profesională, cel în cauză este condamnat la locul de muncă pentru tentativă de trecere a frontierei. Deşi este condamnat, manifestă un dezinteres total fată de muncă, este în relaţii cu M.C. şi alţii, despre care sursa o să se intereseze pe parcurs. Din câte a dedus sursa, cel în cauză nu renunţă la plecarea sa ilegală chiar şi acum în timpul detenţiei. Nu absentează nemotivat şi nu este căutat la serviciu de alte persoane."

„Sursa vă informează că în cadrul I.P. <Străduinta> lucrează ca muncitor presor numitul R. Z., care s-a exprimat fată de sursă şi faţă de C.T. şi o anume R., care lucrează tot la presă că ascultă frecvent ştirile postului de radio străine Vocea Americii şi Europa Liberă la aparatul său de acasă. A afirmat cum că R.S.R. are datorii externe datorită marilor investiţii cum ar fi Canalul Dunărea - Marea Neagră şi cum că în Guvernul Polonez s-ar fi strecurat un agent secret care ar fi furnizat unele date secrete <Solidarităţii>. R.Z. a fost ofiţer de Grăniceri, dar a fost condamnat, din câte ştie sursa, pentru lovire. Acesta are un fiu care a trecut fraudulos frontiera şi se află în Australia. Faţă de mai multe persoane spune că vorbeşte săptămânal cu fiul său care este mecanic la un Fiat Service în Australia, iar dacă îi va face chemare şi se va aproba nu se va întoarce în ţară./.../."

„Sursa vă informează că în atenţia sa se află şi I.O., fost condamnat pentru tentativă la infracţiunea de trecere frauduloasă a frontierei. Cel în cauză şi-a ispăşit, dar totuşi a afirmat faţă de sursă şi numiţii B.I., S. G., că nu va renunţa în nici un mod la ideea plecării, folosindu-se în primul rând de toate modalităţile posibile pentru trecerea frauduloasă a frontierei. I.O. se află în anturajul fratelui său, a lui M.C. şi a altor sectanţi, dar nu a fost auzit de către sursă să facă comentarii la adresa partidului şi statului nostru, în schimb elogiază modul de viaţă capitalist, folosindu-se de anumite cărţi poştale pe care i le trimit anumite rude din S.U.A. pentru a face propagandă./.../. "

„Sursa vă informează că în ultimele două săptămâni a fost detaşată pentru executarea unor lucrări la C.C.H. Suceava, cu sursa fiind detaşat şi numitul M.I., de profesie electrician La I.P. <Străduinţa>. în discuţiile pe care sursa le-a purtat cu acesta, a rezultat faptul că I.N.I. intenţionează pe ori ce cale să treacă fraudulos frontiera de stat a R.S.R./..J. într-o discuţie anterioară I.N.I. a afirmat faţă de M.I. următoarele: eu nu mai stau ca fratele tău timp de trei ani pentru aprobarea cererii de plecare în S.U.A întrucât eu mi-am procurat încă de la începutul anului, de când am intenţionat să trec frontiera împreună cu G. şi C. de un permis de liberă trecere în zona micului trafic (Timişoara) şi împreună cu soţia voi pleca."

„Sursa vă informează că a purtat discuţie cu numitul M.C. în a doua jumătate a lunii Decembrie 1982 din care a rezultat faptul că nu credea că o să fie luat în anchetă de organele de stat. A rămas foarte surprins, s-a exprimat faţă de sursă de unde s-a auzit totuşi cele comentate de el, întrucât discuţiile le-a purtat numai faţă de oamenii săi de încredere. Totuşi a afirmat faţă de sursă că în viaţa sa nu va mai face astfel de comentarii, întrucât este conştient că de va rămâne totuşi cu gândul la ideea plecării, i se va pune beţe în roate./.../."

Este evident că, în perioada comunistă, intenţia de a părăsi definitiv ţara era considerată o atitudine potrivnică regimului comunist, cunoscută fiind politica dusă de regimul totalitar de îngrădire a liberei circulaţii.

De altfel, dorinţa de a emigra era privită de conducerea statului ca o contestare a condiţiilor „deosebite" de viaţă asigurate de regim, fiind atent monitorizată de organele de Securitate.

Pe cale de consecinţă, furnizarea unor informaţii de această natură, se referă la activităţi îndreptate împotriva regimului comunist.

Totodată, nu se poate reţine faptul că pârâtul nu avea cunoştinţă de faptul că delaţiunea domniei sale putea avea urmări asupra persoanelor semnalate, în condiţiile în care era de notorietate faptul că orice persoană ce intenţiona să rămână definitiv în străinătate, la o eventuală solicitare în acest sens, era sancţionată prin primirea avizului negativ de plecare din ţară.

„Este adevărat că, /.../, trecerea frauduloasă a frontierei a fost incriminată ca infracţiune de drept comun prin art.267 din C.pen. din 1936, iar pedeapsa aplicată corespunde pedepsei principale reglementate, conform art.23 alin.1 pct.1 din acelaşi cod, pentru delicte în materie de drept comun.

Însă, potrivit politicii penale a statului instaurat după 6 martie 1945 şi corespunzător modificării conţinutului valorilor ocrotite, coroborat cu îngrădirile aduse drepturilor şi libertăţilor fundamentale şi sub aspectul libertăţii de circulaţie, fapta de trecere frauduloasă a frontierei a fost apreciată ca infracţiune având caracter politic, aşa încât instrumentarea acesteia se efectua de către organele securităţii statului, iar competenţa de judecată a fost atribuită instanţelor militare." (Curtea Supremă de Justiţie, Completul de 9 judecători, Decizia nr. 14 din 13 ianuarie 2003).

După cum se ştie, înainte de 1989, ascultarea emisiunilor posturilor de radio interzise, în primul rând ale Europei Libere, constituia un act de sfidare a regimului.

Este notorie împrejurarea că emisiunile acestui post de radio erau bruiate de autorităţile comuniste datorită faptului că Europa Liberă, încă de la înfiinţare, a reprezentat pentru români, dacă nu singura, atunci principala sursă obiectivă de informaţii. Mai mult, Europa Liberă a criticat constant abuzurile exercitate de dictatura comunistă, militând pentru reinstaurarea în România şi în celelalte state est-europene a unor regimuri democratice şi a statului de drept.

Pentru aceste motive regimul comunist încerca să limiteze prin orice mijloace (bruiajul era cel mai cunoscut dintre ele) audierea emisiunilor acestui post.

De altfel, Raportul Comisiei Prezidenţiale pentru Analiza Dictaturii Comuniste a reţinut că regimul comunist a contracarat „pe toate căile posturile de radio libere din Occident si în primul rând secţia română a postului de radio «Europa Liberă»" (sublinierea noastră). Acelaşi raport consemnează nenumărate cazuri ale unor cetăţeni români care au avut de suferit pentru „vina" de a fi ascultat acest post. Istoricii care au semnat Raportul citat au consemnat că „nu întâmplător regimul a purtat un război neîntrerupt /.../ mai cu seamă împotriva «Europei Libere». Trei directori ai acestui post au murit în condiţii suspecte, probabil iradiaţi /.../. Spre disperarea politrucilor din ţară Radio Europa Liberă a fost într-adevăr ceea ce s-a dorit: ziarul vorbit al românilor de pretutindeni."

Comparaţiile dintre condiţiile de trai din Europa capitalistă şi cele din România comunistă au constituit pentru organele de Securitate, întotdeauna, motive de deschidere a unor dosare de urmărire informativă. Este cunoscut faptul că propaganda oficială a partidului punea accent pe superioritatea regimului comunist în detrimentul celui capitalist, considerat exploatator, în consecinţă asemenea comentarii se referă la atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

În aceeaşi ordine de idei, pe baza informaţiilor furnizate de pârât, organele de Securitate au dispus următoarele măsuri:

„/.../. Sursa va stabili în continuare atitudinea, intenţiile şi relaţiile pe care aceste elemente le cultivă la locul de muncă, dacă fac şi alte comentarii ori instigă. Rezoluţie olografă: Despre cei doi, sursa să ne spună orice mişcare şi acţiuni pe care le-ar pune la cale." (dosar reţea 1974, voi. 1, f. 6);

„Propun a se aproba trecerea la documentarea numitului R.Z.. Sursa a fost instruită să semnaleze în continuare dacă R.Z. şi alţii ascultă şi colportează aceste ştiri - atitudinea celorlalţi din jur." ."(dosar reţea 1974, voi. 2, f.24v);

„Propun a se aproba documentarea numitului I.C.-care se află în S.I. pentru intenţia de evaziune" (dosar reţea 1974, voi. 2, f.22v);

Numitul I.N.I. - din cadrul I.P.I. <Străduinţa> se află în S.I. (supraveghere informativă) pentru intenţii de evaziune. Recent acesta s-a căsătorit cu o farmacistă din or. Câmpulung Moldovenesc. Propun ca printr-o combinaţie, sub acoperirea organelor de miliţie, cum că suntem în posesia unei anonime din care rezultă că la domiciliul său ar deţine valută - să realizăm o percheziţie domiciliară - pentru a-i reţine acel permis şi totodată luat la întrebări de unde îl are. Rezoluţie olografă: Să cerem la Timiş (ofiţer C.I. cu penitenciarul) să-i audieze cu privire la I. La data de 18.10.1982, lt. maj. .... răspunde:„Am cerut."."(dosar reţea 1974, voi. 2, f. 23).

Pe cale de consecinţă, furnizarea unor informaţii de această natură, se referă la activităţi îndreptate împotriva regimului comunist.

Pentru argumentele expuse, prima condiţie impusă de legiuitor în constatarea calităţii de colaborator, este asigurată.

Informaţiile prevăzute la punctul 1 să vizeze îngrădirea drepturilor si libertăţilor fundamentale ale omului. Şi această condiţie este asigurată deoarece, nu se poate reţine că furnizarea unor informaţii de asemenea natură nu a fost făcută conştient, având reprezentarea clară a faptului că relatări ca cea prezentată anterior nu rămâneau fără urmări. Altfel spus, prin furnizarea acestor informaţii, pârâtul a conştientizat că asupra persoanei la care s-a referit în delaţiunea sa se pot lua măsuri de urmărire şi verificare (încălcarea dreptului la viată privată si a dreptului la liberă circulaţie) şi, prin urmare, a vizat această consecinţă.

În concluzie, informaţiile furnizate de domnul Meşteriuc Vasile au vizat îngrădirea dreptului la viaţă privată, prevăzut de art. 17 din Pactul Internaţional cu privire la Drepturile Civile şi Politice şi a dreptului la libera circulaţie, prevăzut de art. 12 din Pactul Internaţional cu privire la Drepturile Civile şi Politice.

În drept, acţiunea a fost întemeiată pe conţinutul articolelor: art. 3 lit. g), art. 2 lit. b), art. 5 alin. 1, art. 8 lit. a), art. 11 alin. 1 ale Ordonanţei de Urgenţă a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii, aprobată cu modificări şi completări prin Legea 293/2008, coroborate cu art. 31 alin. 1 şi art. 35 alin. 5, lit. a din Regulamentul de organizare şi funcţionare al C.N.S.A.S. adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum şi pe dispoziţiile articolului 194 al Codului de Procedură Civilă.

Pentru aceste motive, a solicitat instanţei să aprecieze asupra calităţii de colaborator al Securităţii în ceea ce îl priveşte pe domnul Meşteriuc Vasile.

În dovedirea acţiunii, a solicitat proba cu înscrisuri.

Legal citat, pârâtul nu a înţeles să formuleze întâmpinare.

Curtea a încuviinţat în cauză administrarea probei cu înscrisuri.

Pârâtul Meşteriuc Vasile a depus la dosar ***concluzii scrise.***

Analizând probele administrate în cauză, Curtea reţine următoarele:

Prin cererea de chemare în judecată, reclamantul Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii (CNSAS) a solicitat instanţei să constate calitatea de colaborator al Securităţii pentru pârâtul Meşteriuc Vasile, născut la data de 27.04.1950 în com. Pătrăuţi, judeţul Suceava, fiul lui Ioan şi Valeria, domiciliat în com. .... judeţul Suceava. (fila 3 dosar).

Curtea constată din analiza înscrisului intitulat «Raport asupra modului cum a decurs recrutarea numitului Meşteriuc Vasile» (fila 45 dosar) întocmit la 27.08.1982 de Inspectoratul Judeţean Suceava că a fost avută în vedere persoana cu numele «Meşteriuc Vasile», fiind menţionat «numele conspirativ „Cezărel"»; instanţa mai reţine că dosarul în care a fost întocmit acest «Raport» îl priveşte pe dl. Meşteriuc Vasile, născut la data de 27.04.1950 în com. Pătrăuţi, judeţul Suceava, fiul lui Ioan şi Valeria.

În cauză, reclamantul CNSAS face referire în cererea de chemare în judecată la cinci note informative semnate «Cezărel», pe care le atribuire părţii pârâte.

Curtea subliniază că CNSAS s-a întemeiat în cererea de chemare în judecată formulată exclusiv pe notele informative menţionate, limitând învestirea instanţei de judecată la conţinutul acestora în analiza calităţii pârâtului de colaborator al Securităţii în sensul art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008.

În aceste condiţii, Curtea concluzionează că acţiunea exercitată de CNSAS este limitată la respectivele note informative, analiza impunându-se a se efectua prin prisma acelor consemnări atribuite părţii pârâte.

Pe fondul cauzei, în drept, potrivit art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii, aprobată cu modificări prin Legea nr. 293/2008, prin *colaborator al Securităţii* se înţelege *„**persoana care a furnizat informaţii**, indiferent sub ce formă, precum note şi rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securităţii, **prin care se denunţau activităţile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist şi care au vizat îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului**. Persoana care a furnizat informaţii cuprinse în declaraţii, procesele-verbale de interogatoriu sau de confruntare, date în timpul anchetei şi procesului, în stare de libertate, de reţinere ori de arest, pentru motive politice privind cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată şi condamnată, nu este considerată colaborator al Securităţii, potrivit prezentei definiţii, iar actele şi documentele care consemnau aceste informaţii sunt considerate parte a propriului dosar. Persoanele care, la data colaborării cu Securitatea, nu împliniseră 16 ani, nu sunt avute în vedere de prezenta definiţie, în măsura în care se coroborează cu alte probe. Colaborator al Securităţii este şi persoana care a înlesnit culegerea de informaţii de la alte persoane, prin punerea voluntară la dispoziţia Securităţii a locuinţei sau a altui spaţiu pe care îl deţinea, precum şi cei care, având calitatea de rezidenţi ai Securităţii, coordonau activitatea informatorilor"*.

Din interpretarea textului legal menţionat în precedent, respectiv prima teză a art.2 alin.1 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008, rezultă că o constatare a faptului că o persoană a fost colaborator al Securităţii în sensul legii este subsumată întrunirii cumulative a trei condiţii: (1) prima condiţie este aceea ca această persoană să fi furnizat informaţii, (2) a doua condiţie vizează conţinutul informaţiei furnizate, în sensul că prin aceste informaţii se denunţau activităţile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist, (3) iar a treia condiţie se referă la efectele furnizării informaţiilor, în sensul că au vizat îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului.

Faţă de materialul probator administrat în cauză de partea reclamantă CNSAS, reiese că *prima condiţie*, astfel cum a fost menţionată mai sus, este îndeplinită, pe parcursul

colaborării cu organele de Securitate pârâtul Meşteriuc Vasile furnizând informaţii sub forma unor note scrise.

În acest sens, constată Curtea că art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008, în redactarea legiuitorului, prevedea „*informaţii, indiferent sub ce formă, precum note şi rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securităţii*".

Cu toate acestea, prin decizia nr. 672/26.06.2012, publicată în M. Of. nr. 559/08.08.2012, Curtea Constituţională a judecat în sensul că „*sintagmele "indiferent sub ce formă" şi "relatări verbale consemnate de lucrătorii Securităţii" din cuprinsul art. 2 lit. b) teza întâi din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii sunt neconstituţionale*".

A reţinut Curtea Constituţională, în considerentele deciziei amintite, următoarele:

„*Curtea constată că, în absenţa altor precizări normative, pe de o parte, şi a altor probe în cauză, pe de altă parte, instanţa judecătorească, învestită cu soluţionarea acţiunii în constatare, nu poate să realizeze o evaluare reală a fiecărei situaţii de fapt, având în vedere elemente precum natura şi veridicitatea informaţiilor consemnate, gradul de implicare în activitatea de colaborare cu Securitatea ori circumstanţele colaborării.*

Curtea se mărgineşte să arate că, ţinând cont de specificul contextului politico-istoric în care au fost consemnate, relatările verbale pot fi caracterizate prin subiectivism, arbitrariu şi uneori simulare, iar acestea pot genera un conţinut vag, neclar, incert, neverosimil, fictiv şi inutil, astfel, cauzei privind constatarea calităţii de lucrător al Securităţii sau de colaborator al acesteia. Pe de altă parte, în situaţia în care instanţa judecătorească îşi formează convingerea exclusiv prin aprecierea unor asemenea documente, există riscul ca orice îndoială să poată fi interpretată împotriva persoanei verificate, iar aparenţa să fie considerată relevantă. Toate acestea creează între părţile acţiunii în constatare - Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii, în calitate de reclamant, şi persoana verificată, în calitate de pârât, un dezechilibru incompatibil cu principiul egalităţii de arme.

În acest context, ceea ce trebuie, de asemenea, avut în vedere este dacă partea interesată a avut posibilitatea efectivă de a contesta autenticitatea probelor şi de a propune dovezi contrarii. Calitatea probelor trebuie, de asemenea, luată în considerare, inclusiv în situaţia în care circumstanţele în care au fost obţinute creează îndoieli privind credibilitatea sau acurateţea lor (...).

Astfel, persoana verificată, în privinţa căreia există la dosarul cauzei doar documente reprezentând "relatări verbale consemnate de lucrătorii Securităţii", nu are beneficiul unei proceduri contradictorii în cazul în care se află în imposibilitatea obiectivă de a propune alte probe în apărarea sa. Or, rolul fundamental al instanţei judecătoreşti de a realiza justiţia presupune, între altele, ca instanţa să examineze probele administrate în cadrul unei proceduri contradictorii, astfel încât, în raport cu aceste probe, să nu ajungă la concluzii contrare eficacităţii justiţiei şi să evite erorile judiciare.

Curtea constată, aşadar, că prin sintagmele legale în discuţie se aduce atingere unui element esenţial al procesului echitabil, şi anume principiului egalităţii armelor. (...)

În aceste condiţii, Curtea constată că sintagmele "indiferent sub ce formă" şi "relatări verbale consemnate de lucrătorii Securităţii" aduc atingere dreptului la un proces echitabil, reglementat de art. 21 alin. (3) din Constituţie, şi dreptului la apărare prevăzut de art. 24 din Constituţie, deoarece creează posibilitatea ca instanţa judecătorească, în absenţa obiectivă a altor probe legale, verosimile, pertinente şi concludente, să soluţioneze acţiunea în constatare exclusiv pe baza relatărilor

verbale consemnate de lucrătorii Securităţii. A accepta o asemenea interpretare echivalează cu a acorda instanţei judecătoreşti un rol superficial, incompatibil cu funcţia sa de înfăptuire a justiţiei. Or, în cazul unei acţiuni în constatarea calităţii de lucrător al Securităţii sau colaborator al acesteia, realizarea justiţiei presupune şi verificarea obiectivă a veridicităţii actelor şi faptelor care au avut loc în trecut, într-un anumit context politic şi istoric al ţării, pe baza unor probe lipsite de ambiguitate, astfel încât orice concluzii arbitrare să fie excluse, iar echilibrul dintre justiţia imparţială, fără urme vindicative, într-o societate democratică şi protecţia drepturilor individului să fie atins.

Prin urmare, Curtea constată că pentru a da eficienţă dreptului la un proces echitabil, şi implicit dreptului la apărare, "relatările verbale consemnate de lucrătorii Securităţii" nu pot fi administrate şi apreciate, individual, ca probe unice. Cu alte cuvinte, asemenea documente nu pot avea forţă probantă luate izolat şi, ca atare, nu pot servi ca temei al admiterii acţiunii în constatare, decât dacă, pe calea unei atente şi complete analize, sunt coroborate cu datele sau informaţiile provenite din alte documente sau rezultate din administrarea altui mijloc de probă.

O asemenea soluţie corespunde îndatoririi legale a judecătorilor de a stărui, prin toate mijloacele legale, pentru a preveni orice greşeală privind aflarea adevărului în cauză pe baza stabilirii faptelor şi prin aplicarea corectă a legii, în scopul pronunţării unei hotărâri temeinice şi legale.

Curtea constată că, numai în aceste condiţii, acţiunea în constatare prevăzută de Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 24/2008 poate fi just soluţionată de instanţa judecătorească, astfel încât scopul declarat al actului normativ - deconspirarea Securităţii să fie atins, iar adevărul istoric, corect receptat şi consacrat".

În cauza de faţă, apreciază Curtea de apel că, prin coroborarea probelor administrate, rezultă certitudinea faptului părţii pârâte de a fi furnizat informaţii organelor Securităţii.

Partea pârâtă Meşteriuc Vasile nu a contestat că ar fi redactat acele note informative ce îi sunt opuse de CNSAS., recunoscând întocmirea acestora.

Sub aspectul *celei de-a doua şi celei de-a treia condiţii* cerute de art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008, în raport de conţinutul notelor informative, Curtea reţine că prin informaţiile furnizate, pârâtul a denunţat atitudini considerate a fi potrivnice regimului totalitar comunist, apte a genera îngrădirea, după caz, fie a libertăţii de exprimare, fie a dreptului la viaţă privată, aparţinând persoanelor vizate şi fiind de natură a atrage consecinţe negative asupra persoanelor indicate.

Aşadar, în cauza de faţă sunt îndeplinite şi celelalte două condiţii prevăzute de dispoziţiile art. 2 lit. b) prima teză din OUG nr. 24/2008.

Curtea observă că interpretările gramaticală, logico-sistematică şi teleologică ale prevederilor legale anterior indicate, conduc la concluzia că nu este necesar, pentru ca o persoană să fie încadrată în categoria colaboratorilor poliţiei politice, ca activitatea acesteia să fie adus efectiv atingere drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului, fiind suficient ca ea să fi fost îndreptată împotriva acestor drepturi şi libertăţi şi să fi fost aptă să le aducă atingere.

Activitatea concretă a pârâtului, astfel cum rezultă din materialul probator, a determinat o supraveghere a persoanelor despre care dăduse informaţii. În concluzie, informaţiile furnizate de pârât au îngrădit dreptul la viaţă privată şi dreptul la liberă circulaţie, respectiv libertatea de exprimare prevăzut de art. 28 din Constituţia României din 1965, coroborat cu art. 19 din Pactul Internaţional cu privire la Drepturile Civile şi Politice, precum şi dreptul la viaţă privată prevăzute de art. art. 17 din Pactul Internaţional cu privire la Drepturile Civile şi Politice, ratificat de altfel de Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România prin Decretul nr. 212/1974.

Libertatea de exprimare implică în accepţiunea art. 19 din Pactul Internaţional cu privire la Drepturile Civile şi Politice nu doar dreptul de răspândi informaţii şi idei de orice fel, dar şi dreptul de a căuta şi primi astfel de idei şi informaţii. Pe cale de consecinţă, aspectele de fapt învederate de pârât denunţau o atitudine potrivnică regimului comunist, fiind de notorietate că intenţia de a părăsi definitiv ţara era considerată o atitudine potrivnică regimului comunist, faţă de politica dusă de regimul totalitar de îngrădire a liberei circulaţii. De asemenea, postul de radio menţionat avea o poziţie anticomunistă, ceea ce făcea din ascultătorii săi un potenţial pericol la adresa regimului, iar organele Securităţii nu rămâneau indiferente la informarea că persoanele respective ascultau acel posta de radio, ci dispuneau măsuri de verificare. În plus, denunţul părţii pârâte a dus la îngrădirea libertăţii de exprimare a persoanelor despre care a făcut vorbire, fiind pus sub semnul întrebării dreptul acestora de a căuta şi primi idei şi informaţii.

Pe de altă parte, a intervenit şi o atingere a vieţii private, drept garantat de art. 17 din Pact, căci aceasta este menită să asigure dezvoltarea, fără interferenţe exterioare, a personalităţii fiecărui individ, inclusiv în relaţie cu alte fiinţe umane, existând o zonă de interacţiune a persoanei cu ceilalţi, chiar şi într-un spaţiu public, care poate intra în aria vieţii private; or, cunoaşterea relaţiilor persoanelor respective privea tocmai această zonă de interacţiune într-un spaţiu care intra în zona vieţii private.

Pe cale de consecinţă, Curtea observă că sunt întrunite în cauza de faţă condiţiile instituite de art. 2 alin. 1 lit. b) prima teză din O.U.G. nr. 24/2008 pentru a constata că pârâtul a fost „colaborator al Securităţii".

Prin urmare, faţă de cele arătate în precedent, Curtea va admite acţiunea, astfel cum a fost formulată.

PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂŞTE:

Admite cererea formulată de reclamantul **Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii**, cu sediul în sector 3, Bucureşti, str. Matei Basarab, nr. 55-57, în contradictoriu cu pârâtul Meşteriuc Vasile, cu domiciliul în com. .... judeţ Suceava.

Constată că pârâtul Meşteriuc Vasile a fost colaborator al Securităţii în sensul art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008.

Cu recurs în 15 zile de la comunicare, cererea de recurs urmând a fi depusă la Curtea de Apel Bucureşti – Secţia a VIII-a contencios administrativ şi fiscal.

Pronunţată astăzi, 13.06.2019, prin punerea soluţiei la dispoziţia părţilor prin mijlocirea grefei instanţei.

PREŞEDINTE,
Paraschiva-Nina Gogescu

GREFIER,
Daniela Onofrei

20 MAR. 2024
ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECŢIA 8 -
Prezenta copie, fiind conformă cu originalul aflat în dosarul acestei instanţe Nr. 590/2/2019 se legalizează de noi.
GREFIER ŞEF,

S-a anulat chitanţa/foaia de vărsământ Nr. .... în sumă de ....
GREFIER ŞEF,

CONFORM CU ORIGINALUL

Red. Jud. N.P.G./4 ex./05.08.2019
Lucrat 2 comunicări la data de